

Lublin, dnia 19 czerwca 2018 r.

Fundacja Wolność od Religii
ul. Fryderyka Chopina 41 lok. 2
20-023 Lublin
KRS 0000403073

Rzecznik Praw Obywatelskich
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

WNIOSEK O PODJĘCIE CZYNNOŚCI

Na podstawie art. 8 w zw. z art. 9 pkt 1 w zw. z art. 11 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich, zwaną dalej Ustawą, wnoszę o podjęcie stosownych czynności w sprawie umieszczenia przez Wójta Gminy Tuszów Narodowy na budynkach wszystkich szkół publicznych w Gminie tablic z dekalogiem.

UZASADNIENIE

Wójt Gminy Tuszów Narodowy umieścił za zgodą dyrektorów szkół marmurowe tablice z dekalogiem na budynkach wszystkich szkół publicznych w gminie. Sytuacja powyższa narusza prawa i swobody obywatelskie, dlatego też, w opinii fundacji, konieczna i uzasadniona jest interwencja Rzecznika Praw Obywatelskich. Zgodnie z art. 1 ust. 2 Ustawy, Rzecznik Praw Obywatelskich, stoi na straży wolności i praw człowieka i obywatela określonych w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz w innych aktach normatywnych, w tym również na straży realizacji zasady równego traktowania. Jak stanowi natomiast art. 8 ust. 1 Ustawy, Rzecznik podejmuje czynności przewidziane w ustawie, jeżeli poweźmie wiadomość wskazującą na naruszenie wolności i praw człowieka i obywatela, w tym zasady równego traktowania.

Zgodnie z art. 25 ust. 1 i 2 Konstytucji, władze publiczne w Rzeczypospolitej Polskiej zachowują bezstronność w sprawach przekonań religijnych, światopoglądowych i filozoficznych,

zapewniając swobodę ich wyrażania w życiu publicznym.

Jak interpretuje się w doktrynie prawa, „W sferze zaś stosunków publicznych, gdzie państwowa regulacja i ingerencja jest do pewnego stopnia nieunikniona, bezstronność oznacza jednakową miarę traktowania wszystkich wspólnot religijnych; **władze publiczne nie mogą okazywać swoich sympatii czy swojej dezaprobaty dla poszczególnych wyznań** i reprezentujących je wspólnot (B. Banaszak, *Konstytucja...*, s. 145, określa to mianem „zasady jednakowego dystansu”). W szczególności, „państwo bezstronne nie może zajmować stanowiska w kwestii prawdziwości poglądów głoszonych przez teologię poszczególnych wyznań czy przez poszczególne nurty filozoficzne” (wyrok TK z 14 grudnia 2009 r., K 55/07). Konsekwencje zasady bezstronności pokrywają się tu z konsekwencjami zasady równouprawnienia (zob. też D. Dudek, *Równouprawnienie...*, s. 206), stanowiąc zarazem przesłankę pojmowania autonomii, niezależności i współdziałania, o którym mowa w ust. 3. Jeszcze bardziej integrujące ujęcie zaproponowano w wyroku TK z 2 grudnia 2009 r., U 10/07).” (Garlicki, Leszek. Art. 25. W: *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz. Tom I, wyd. II. Wydawnictwo Sejmowe, 2016*).

Natomiast zgodnie z art. 53 ust. 1-3 Konstytucji, każdemu zapewnia się wolność sumienia i religii. Wolność religii obejmuje wolność wyznawania lub przyjmowania religii według własnego wyboru oraz uzewnętrzniania indywidualnie lub z innymi, publicznie lub prywatnie, swojej religii przez uprawianie kultu, modlitwę, uczestniczenie w obrzędach, praktykowanie i nauczanie. Rodzice mają prawo do zapewnienia dzieciom wychowania i nauczania moralnego i religijnego zgodnie ze swoimi przekonaniem.

W przedmiotowej sprawie doszło do naruszenia wskazanych powyżej przepisów Konstytucji. Poprzez działania Wójta Gminy Tuszów Narodowy przy przyzwoleniu dyrektorów szkół publicznych w gminie doszło do naruszenia wolności religii, a także ograniczono rodzicom możliwość wychowania dzieci zgodnie ze swoimi przekonaniem.

Poprzez umieszczenie tablic z dekalogiem na budynkach wszystkich szkół publicznych w gminie, doszło do zaakcentowania prymatu religii katolickiej i forsowania wśród gminnej społeczności, w tym uczęszczających do szkół dzieci, zasad wynikających z tej religii. Co więcej, tablice te zostały wyeksponowane, umieszczono je bowiem przy wejściach do szkół. Tym samym, każdej osobie wchodzącej do budynków publicznych szkół narzuca się konieczność zapoznawania się z przekazem znajdującym się na tablicach. Stanowi to nie tylko rażący przejaw dyskryminacji innych religii i związków wyznaniowych, bowiem nigdzie nie umieszczono naczelných zasad innych religii czy światopoglądów, ale także narusza zasadę swobody i wolności wyznania i przekonań.

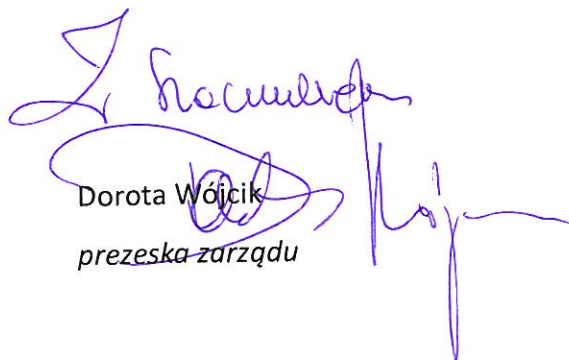
Każdej bowiem osobie narzuca się konieczność zapoznawania się z treścią wyżej określonych tablic. Jest to tym bardziej rażące naruszenie, że tablice te umieszczono w eksponowanych miejscach na ścianach budynków wszystkich szkół publicznych w Gminie Tuszów Narodowy. Wszystkie dzieci chodzące do szkół publicznych w gminie, rodzice dowożący dzieci, czy też uczęszczający na wywiadówki, spotkania klasowe itp. są zmuszeni zapoznawać się z przejawami forsowania przekazu jednej religii. Nadto, szkoły w tego typu mniejszych gminach są często także lokalami wyborczymi lub miejscami spotkań lokalnej społeczności, a także miejscami organizowania wydarzeń kulturalnych. Powoduje to tym większy zakres naruszeń wskazanych przepisów Konstytucji.

Wolność sumienia i wyznania została uregulowana w wielu aktach normatywnych mających charakter międzynarodowy. Umocowana jest przede wszystkim w Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych, Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, Karcie Praw Podstawowych oraz Protokole nr 1 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.

W przypadku prawa międzynarodowego, art. 14 ust. 1 Konwencji o Prawach Dziecka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r., stanowi, iż Państwa-Strony będą respektowały prawo dziecka do swobody myśli, sumienia i wyznania.

Niewątpliwie w przedmiotowej sprawie naruszonych zostało szereg przepisów prawa, zarówno na poziomie krajowym, w tym przepisy Konstytucji, jak i przepisy międzynarodowe.

Wskazać również należy, iż przedmiotowa sprawa wywołuje szereg kontrowersji, do Fundacji zgłasza się wiele osób wnioskujących o zajęcie się sprawą i przeciwdziałanie takim przejawom dyskryminacji oraz opowiedzenie się władzy publicznej po stronie religii katolickiej.

Dorota Wójcik
prezeska zarządu

